

आर्थिक वर्ष २०७५/०७६को नीति कार्यक्रम तथा बजेट

गाउँपालिका उपाध्यक्ष ज्यूवडाअध्यक्ष ज्यूहरु,कार्यपालिका तथा गाउँसभाका सदस्यहरु, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यूविषयगत शाखा प्रमुख तथा अन्य कर्मचारीहरु, सञ्चारकर्मी मित्रहरु लगायत उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरु,

गाउँपालिकाको यस गरिमामय तेश्रो गाउँसभामा **आर्थिक वर्ष २०७५/०७६को कार्यक्रम तथा बजेट** प्रस्तुत गर्ने पाउदा अत्यन्त गौरवान्वित भएको छु। यस अवसरमा राजनैतिक परिवर्तनका लागि जीवनउत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण शहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्दै जनआन्दोलनका घाइतेहरु,द्वन्द्व पिडीतहरु तथा सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात व्यक्तिहरुको योगदानलाई उच्च सम्मान सहित स्मरण गर्ने चाहान्छु। आगामी वर्षको बजेट तर्जुमा गर्दा मैले नेपालको संविधान,दिगो विकासको लक्ष्य,चालु त्रिवर्षीय योजना,शुद्धोधन गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम,गाउँसभाका सदस्य र आम शुद्धोधन गाउँपालिकावासीहरुले दिनु भएको सुभावहरुलाई मार्गदर्शनको रूपमा लिएको छु।

आदरणीय महानुभावहरु,

आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा कूल बजेट ३८ करोड २६ लाख ८० हजार अनुमान गरिएको छ। जस अनुसार संघीय सरकारबाट वित्तिय समानीकरण अनुदान ११ करोड २ लाख,राजस्व वाँडफाँडबाट ६ करोड ६२ लाख ९३ हजार, शसर्त अनुदान १० करोड तथा प्रदेश सरकारबाट वित्तिय समानीकरण ४३ लाख ४० हजार, राजस्व वाँडफाँड तर्फबाट ३५ लाख ५७ हजार,सर्त अनुदानबाट ९६ लाख प्राप्त हुने र गाउँपालिकाको आफ्नो आन्तरिक आयबाट २ करोड ९६ लाख ९० हजार एवं चालु आ.व.बाट अ.ल्या.हुने ९० लाख समेत गरी ३३ करोड २६ लाख ८० हजारका साथै सामाजिक सुरक्षाभत्ता ५ करोड गरी जम्मा रु.३८ करोड २६ लाख ८० हजार कुल आय प्राप्त हुने लक्ष्य रहेको छ।

प्रस्तुत आय मध्ये गाउँपालिका स्तरीय भौतिक पूर्वाधार योजनामा ६ करोड ७९ लाख ७ हजार एकसय नब्बे, गाउँपालिका स्तरीय अन्य कार्यक्रममा ५६ लाख २० हजार,विषयगत शाखा तर्फ २ करोड ७४ लाख ८२ हजार ८ सय,प्रत्येक वडा कार्यालयबाट एक एक करोड गरी ७ करोड,चालु खर्च तर्फ ५ करोड ९१ लाख ८० हजार १० का साथै सर्त तर्फ १० करोड ९६ लाख गरी जम्मा ३३ करोड २६ लाख ८० हजार र ५ करोड सामाजिक सुरक्षा भत्ता समेत गरी कुल खर्च रु.३८ करोड २६ लाख ८० हजार हुने अनुमान छ।

आदरणीय उपस्थित महानुभावहरु,

यस गरिमामय तेश्रो गाउँसभाबाट यस गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम पारित भइसकेको र सोही नीति तथा कार्यक्रममा आधारित भई बजेट विनियोजन गर्ने प्रयास गरेको छु।

बजेटका उद्देश्यहरु :

- कृषिक्षेत्रमा व्यवसायिकरण र आधुनिकीकरण गरी उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने,
- गुणस्तरीय शिक्षा र स्वास्थ्य सेवाको पहुँच उपलब्ध गराउने ,
- वातावरण सन्तुलन र विपद व्यवस्थापनमा जोड दिने ,
- समावेशी र सन्तुलित विकासमा जोड दिने,
- सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा नागरिकहरुको पहुँच विस्तार गर्ने,
- नागरिकहरुको आयस्तरमा वृद्धि गर्ने विभिन्न किसिमका सिपमूलक र आय आर्जन तालिम कार्यक्रम संचालन गर्ने,

शुद्धोधन गाउँपालिका मानपकडी, रुपन्देही

गाउँपालिका विकास योजना २०७५/०७६

- सार्वजनिक खर्चलाई पारदर्शि र मितव्ययी बनाउने ।
- सिमीत श्रोत र साधनबाट उच्चतम उपलब्धी हाँसिल गर्ने ।

चालु आ.व. ०७४/०७५ को समिक्षा

स्थानीय तहको निर्वाचन सम्पन्न भए पश्चात म लगायत सम्पूर्ण शुद्धोधन गाउँपालिकामा निर्वाचित जनप्रतिनिधीहरुको सहयोग र समन्वयमा चालु आ.व. ०७४/०७५ को बजेट कार्यान्वयन अन्तिम चरणमा पुगेको छ । हाल सम्मको बजेटको समिक्षा गर्दा करिब ९० प्रतिशत योजना सम्पन्न हुने अवस्थामा पुगेका छन् । अब बाँकी अवधीमा यो प्रतिशत अझै बढ्ने विश्वास लिएको छु । यस चालु आ.व.मा भएका मुख्य मुख्य उपलब्धीहरुलाई निम्नानुसार उल्लेख गर्न चाहन्छु ।

- समयमै उपभोक्ता समितिको गठन, अभिमुखिकरणको कारण योजनाको काम समयमै सम्पन्न भएको छ ।
- सबै वडामा टोल विकास संस्थाहरु गठन भई अभिमुखिकरण समेत गरिएको छ ।
- दरवाहा क्षेत्रको गुरुयोजना तयार गरिएको छ ।
- गाउँपालिकाको भवन निर्माणको लागि डिजाईन स्वीकृत भई ठेक्का पट्टा अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।
- दानव नदीका विभिन्न घाटहरुको आई. ई. ई. सम्पन्न गरी उपभोक्ता समितिलाई योजना संचालनमा न्यूनतम दरमा नदीजन्य पदार्थ उपलब्ध गराईएको छ ।
- आवश्यक ऐन नियम र कार्यविधि तयार गरी लागु गरिएको छ ।
- २०७५ बैशाख १ गते देखि घर नक्सा पास गर्ने व्यवस्था लागु गरिएको छ ।
- शिक्षा, स्वास्थ्य लगायत अन्य क्षेत्रको सुधारको लागि विभिन्न गोष्ठी, अन्तर्क्रिया गरी सुभाव संकलन गरी कार्यान्वयनको सुरुवात गरिएको छ ।
- उपभोक्ता समितिहरुलाई वडा र गाउँपालिकाबाट भुक्तानी हुने रकम सरल सहज रूपमा उपलब्ध हुने व्यवस्था मिलाइएको छ ।
- गाउँपालिका र वडा कार्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाउन आवश्यक पर्ने आई.टी. सम्बन्धी सामाग्री उपलब्ध गराइएको छ ।
- कर प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्ने कार्यको लागि तथा एकिकृत सम्पत्ति कर र अन्य करहरु कम्प्यूटरको माध्यमबाट विलिङ्ग गरी असूल गर्ने व्यवस्थाको तयारी गरिएको छ ।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता अनलाईन प्रणालीका माध्यमबाट संचालन गर्ने तयारी गरिएको छ ।

अब म योजनागत रूपमा आगामी आर्थिक वर्षमा संचालन हुने योजना तथा कार्यक्रम बारे उल्लेख गर्न चाहन्छु ।

१. शिक्षा तर्फ

- शिक्षातर्फ विभिन्न कार्यक्रमका लागि रु.४९ लाख ९० हजार रुपैया विनियोजन गरेको छु ।
- सामुदायिक विद्यालयहरुको गुणस्तर अभिवृद्धिको लागि प्र.अ.हरु सँग कार्य सम्पादन करार गरिनेछ । यसका लागि सामुदायिक विद्यालयका प्र.अ. , कार्यलय सहायक, सहयोगी कर्मचारी र वालविकास सहयोगी कार्यकर्तालाई प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रम रहेको छ । सो को लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

गाउँपालिका विकास योजना २०७५/०७६

- माध्यमिक विद्यालयमा सूचना प्रविधि शिक्षण सिकाईका लागि आवश्यक सामाग्री खरिदको लागि बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- सामुदायिक विद्यालयमा भर्ना अभियान कार्यक्रम संचालन र सामुदायिक विद्यालयमा अंग्रेजी माध्यमबाट शिक्षण सिकाई सुरु गरेका विद्यालयका शिक्षकहरुका लागि तालिम संचालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- सामुदायिक सिकाई केन्द्रमा सिपमूलक तालिम संचालन सम्बन्धी व्यवस्था मिलाएको छु ।
- विद्यालयमा विद्यार्थी संख्याका आधारमा शिक्षक कम भएका मामुदायिक विद्यालयलाई शिक्षक व्यवस्थापन अनुदानको व्यवस्था गरेको छु ।
- गाउँपालिका स्तरीय शैक्षिक महोत्सव कार्यक्रम संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- सामुदायिक विद्यालयहरुमा विद्यार्थी स्वास्थ्य परिक्षण र परामर्श सेवा संचालन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छु ।
- उच्च शिक्षा तर्फ दुधनाथ थारु बहुमुखी क्याम्पसलाई भौतिक पूर्वाधार निर्माणको लागि रु. २० लाख विनियोजन गरेको छु ।

२. स्वास्थ्य तर्फ

स्वास्थ्य तर्फ विभिन्न कार्यक्रमको लागि रु ५८ लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु ।

- यस शुद्धोधन गाउँपालिका भित्रका स्थायी बासिन्दाको लागि प्रत्येक जन्मने वालिकाको, जन्मेको ३५ दिन भित्र जन्म दर्ता गराउन आएमा प्रति वालिका रु. २ हजार का दरले वालिका जन्म प्रोत्साहन अनुदान कार्यक्रम ल्याएको छु ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरुलाई प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रम र स्वयं सेविका विदाई कोषको लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- सामुदायिक विद्यालयहरुका लागि प्रथामिक उपचार सामाग्री किट बक्स वितरण गर्न आवश्यक रकमको व्यवस्था मिलाएको छु ।
- जेष्ठ नागरिकहरुको निःशुल्क स्वास्थ्य परिक्षण, स्वास्थ्य शिविर संचालन, स्वास्थ्य संस्थामा प्रयोगशाला सेवा स्थापना, मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रमहरुका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- स्वास्थ्य संस्था र आयुर्वेद औषधालयमा निःशुल्क औषधी अभाव नहुने गरी औषधि खरिद को लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- योग शिविर र आयुर्वेद गाउँघर क्लिनिकको संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- प्रत्येक वार्डमा स्वास्थ्य संस्था स्थापना र गाउँपालिका स्तरीय १५ शैयाको अस्पताल स्थापनाको लागि सम्बन्धित निकायमा माग गर्ने कार्यक्रम रहेको छु ।

३. कृषि तथा पशु सेवा तर्फ

कृषि तथा पशु सेवा सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रमको लागि रु. ८२ लाख ८६ हजार विनियोजन गरेको छु ।

शुद्धोधन गाउँपालिका मानपकडी, रुपन्देही

गाउँपालिका विकास योजना २०७५/०७६

- ५ कठ्ठा भन्दा बढी क्षेत्रफलमा जैविक तरकारी, फलफुल, व्यवसायिक खेती गरेका कृष्णहरुलाई कार्यविधिको आधारमा ५ हजार देखि १५ हजार सम्म अनुदान दिने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- व्यवसायिक कृषकलाई कार्यविधिका आधारमा स्यालो ट्युवेलमा ७५ प्रतिशत अनुदान दिने व्यवस्था गरेको छु ।
- डिप ट्युवेलहरुको डिमाण्ड चार्जमा बिल अनुसारको रकम अनुदान दिने व्यवस्था गरेको छु ।
- कार्यविधिका आधारमा कृषकहरलाई ५० प्रतिशत अनुदानमा बिउ विजन खरीद गरी वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- गाउँपालिका स्तरीय कृषि प्रदर्शनी मेलाको अयोजना, ढैंचाको बिउ वितरण, आकृष्मिक सेवा वाली संरक्षण कार्यक्रम र कृषक समूह अभिमूखिकरण कार्यक्रम संचालनका लागि रकमको व्यवस्था गरेको छु ।
- पशु फर्महरुमा कार्यविधिको आधारमा ५० प्रतिशत अनुदानमा गोठ सुधार कार्यक्रम संचालनका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छु ।
- सबै वडाहरुमा पशु भ्याक्सीन, पाराभेट अन्तक्रिया, पशु औषधी तथा घाँस वितरण, कृतिम गर्भाधान सामाग्री खरीद कार्यविधिका आधारमा र ५०:५० को लागतमा पशु फर्म यन्त्रीकरणको लागि आवश्यक रकमको व्यवस्था गरेको छु ।

४. महिला विकास र सहकारी तर्फ

महिला विकास र सहकारी कार्यक्रमको लागि रु. १९ लाख विनियोजन गरिएको छु ।

- गाउँपालिका स्तरीय महिलाहरुको लागि विभिन्न सिपमूलक तालिम, वालश्रम न्यूनिकरण, यौनजन्य हिंसा न्यूनीकरण, सम्बन्धी कार्यक्रम समावेश गरेको छु ।
- बालमैत्री गाउँपालिका घोषणाको लागि वडाहरुबाट पूर्वाधार तयार गरी कार्यक्रम अगाडी बढाउने कार्यक्रम समावेश गरेको छु ।
- किशोरीहरुलाई जिवन उपयोगी सीप तथा प्रजनन स्वास्थ्य, व्यक्तिगत सरसफाई र माध्यमिक विद्यालयका छात्रा तथा किशोरीहरुको लागि स्यानेटरी प्याड निर्माण तालिम संचालन गर्ने आवश्यक रकम व्यवस्था गरेको छु ।
- महिला सहकारी संस्थाको चौमासिक रणनितिक योजना तयारगरी पेश गर्नु पर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- यस गाउँपालिका भित्रका सहकारीहरुको साभेदारीमा विभिन्न कार्यक्रम संचालनका लागि आवश्यक रकमको व्यवस्था गरेको छु ।

५. सामुदायिक विकास कोष तर्फ

यस गाउँपालिकाको वडा नं. ३ र ४ मा संचालनमा रहेको सामुदायिक विकास कोषलाई क्रमशः अन्य वडाहरुमा समेत विस्तार गर्ने कार्यक्रम संचालन र घुम्ती कोषको लागि रु. १५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

६. खानेपानी तथा सरसफाई तर्फ

खानेपानी तथा सरसफाई तर्फ रु. ३२ लाख ५० हजार विनियोजन गरिएको छु ।

शुद्धोधन गाउँपालिका मानपकडी, रुपन्देही

गाउँपालिका विकास योजना २०७५/०७६

- वडा नं. १, ६ र ७ का विपन्न समुदायमा कार्यविधिको आधारमा खानेपानी हेण्डपाईप जडानमा साभेदारी कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- स्यालो ट्युबेलको पानी परीक्षण कार्यक्रम प्रत्येक वडाहरूमा संचालन गरिनेछ ।
- सार्वजनिक स्थलमा शौचालय निर्माणको लागि रकमको व्यवस्था गरेको छु ।

७. भु-संरक्षण कार्यक्रम तर्फ

भु-संरक्षण कार्यक्रम तर्फ रु. १५ लाख विनियोजन गरिएको छ ।

- नदी कटानको नियन्त्रणको लागि नदी उकासमा वृक्षारोपण र नदी तथा बाढीबाट आउने विपद व्यवस्थापन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

८. अन्य विविध तर्फ

प्रत्येक वडा कार्यालयहरूबाट छनौट भई आएका प्रत्येक वार्डलाई १ करोडका दरले ७ करोड रकम विभिन्न योजना तथा कार्यक्रमका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छु । गाउँपालिकाका प्रत्येक वडामा गाउँपालिकास्तरीय निम्न थप योजना संचालनको लागि सुरुवात गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।

- वडा नं. १ मा तरकारी संकलन निर्माण रु. २० लाख ।
- वडा नं. २ मा वालमैत्री उद्यान निर्माण रु. २० लाख ।
- वडा नं. ३ मा दुधनाथ थारु बहुमुखी क्याम्पसको भौतिक पूर्वाधार निर्माण रु २० लाख ।
- वडा नं. ४ मा वडा कार्यालय भवन निर्माण रु. २० लाख ।
- वडा नं. ५ मा दर्वाहा क्षेत्रको पूर्वाधार निर्माण रु ४० लाख ।
- वडा नं. ६ मा कोल्डस्टोर निर्माण रु. २० लाख ।
- वडा नं. ७ मा बसपार्क निर्माण रु. २० लाख ।

यसका अतिरिक्त गाउँपालिका स्तरीय निम्न भौतिक पूर्वाधार निर्माण र कार्यक्रमको लागि आवश्यक रकम व्यवस्था गरेको छु ।

- शुद्धोधन, गैडहवा, गजेडी र सैनामैनाको संयुक्त प्रयासमा दमकल सेवा संचालन गर्ने कार्यक्रम ।
- गाउँपालिका स्तरीय विपद व्यवस्थापन कार्यक्रम ।
- तिनाउ नदी जलाधार संरक्षण कार्यक्रम ।
- शवदाह गृह निर्माण सम्बन्धी कार्यक्रम ।
- गाउँपालिका स्तरीय विद्युतिकरण र ह्यूमपाईप सम्बन्धी कार्यक्रम ।
- तिनाउ नदीको आई.ई.ई. गर्ने कार्यक्रम ।
- विभिन्न लक्षित वर्गका सिपमूलक तथा आयमूलक कार्यक्रम ।
- टोल विकास संस्था सुदृढिकरण तथा क्षमता विकास कार्यक्रम ।
- भवन निर्माण सम्बद्ध मिस्त्रीहरूलाई तालिम कार्यक्रम ।
- न्यायिक समिति सुदृढिकरण र मेलमिलाप केन्द्रको गठन ।
- सार्वजनिक जग्गा व्यवस्थापन ।

गाउँपालिका विकास योजना २०७५/०७६

- गाउँपालिकाको गुरुयोजना निर्माण ।
- रु. ६० लाखको लागतमा सभाहल निर्माण तथा रु. ३६ लाखको लागतमा गाउँपालिका स्तरीय खेलमैदान निर्माण गरिने कार्यक्रम ।
- विभिन्न खेलकुद कार्यक्रम संचालन ।
- लागत साभेदारीबाट संचालन हुने योजनाहरु संचालन गर्ने कार्यक्रम

गाउँपालिका अध्यक्षज्यूको सिफारिसमा गाउँपालिका स्तरीय योजना कार्यक्रमको लागि रु. १ करोडको व्यवस्था मिलाएको छ ।

आदरणीय महानुभावहरु,

जनप्रतिनिधीहरुलाई प्रदेश सरकारले तोके बमोजिम पारीश्रमिक उपलब्ध गराउने र कर्मचारीहरुलाई कार्यसम्पादनको आधारमा प्रोत्साहन र फिल्डभत्ता उपलब्ध गराइने व्यवस्था मिलाइएको छ । गाउँपालिकाको सुरक्षा व्यवस्थालाई चुस्त दुरुस्त र व्यवस्थित गर्न इलाका प्रहरी कार्यालय मागका लागि सम्बन्धित निकायमा पेश गरिनेछ ।

माथि उल्लेख गरिएका कार्यक्रम बाहेक पनि संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट सर्शत अनुदानका रूपमा विभिन्न कार्यक्रम संचालन गरिनेछन् । यसका अलवा गाउँपालिका, संघीय र प्रदेश सरकारबाट संचालन हुने योजना बाहेक अन्य अति आवश्यक वार्डबाट माग भई आएका योजनाहरु सम्बन्धित निकायमा माग गरिने व्यवस्था मिलाइने छ ।

आदरणीय जनसमुदायहरु

अन्त्यमा प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि सबैको सहकार्य र स्वामित्व अपरिहार्य छ । यसको सफल कार्यान्वयनको लागि सम्पूर्ण निर्वाचित पदाधिकारीहरु, सरकारी निकायहरु, विभिन्न राजनितिक दलहरु, विभिन्न संघ संगठनहरु, गैरसरकारी संस्थाहरु, निजी तथा सहकारी क्षेत्र, नागरिक समाज, कर्मचारी, शिक्षक लगायत सबैको सदभाव, सहभागिता र सहयोग हुनेमा विश्वास व्यक्त गर्दै सम्मानित गाउँउसभाबाट रचनात्मक सुझाव सहित कार्यक्रम तथा बजेट पारित हुनेछ भन्ने अपेक्षाका साथ विदा लिन्छ ।

धन्यवाद !

किशुनचन्द्र चौधरी

अध्यक्ष

शुद्धोधन गाउँपालिका, रुपन्देही

गाउँपालिका विकास योजना २०७५/०७६

शुद्धोधन गाउँपालिका मानपकडी, रुपन्देही